

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Становище 03/2022

(съгласно член 322, параграф 2 от ДФЕС)

относно предложението на
Комисията за Регламент на Съвета
относно методите и процедурата
за предоставяне на собствените
ресурси на база системата
за търговия с емисии, механизма
за корекция на въглеродните
емисии на границите и
преразпределените печалби и
относно мерките
за удовлетворяване на
потребностите от парични средства
[2022/0071(NLE)]

Съдържание

	Точки
Въведение	01—16
Нови собствени ресурси, предвидени за финансиране на NextGenerationEU	05—11
Собствен ресурс на база преразгледаната схема на ЕС за търговия с емисии	05—06
Собствен ресурс на база механизма за корекция на въглеродните емисии на границите	07—08
Собствен ресурс на база дела от остатъчните печалби на най-големите и най-печеливши многонационални предприятия, които се преразпределят на държавите членки	09—11
Предоставяне на собствените ресурси	12—13
Предложението	14—16
Констатации и оценки	17—38
Общи бележки	17—19
Специфични бележки	20—38
Общи разпоредби	21
Сметки за собствените ресурси	22—24
Изчисляване на собствените ресурси	25
Предоставяне на собствените ресурси	26—33
Плащане с изразени резерви и процедура за преразглеждане	34—36
Заклучителни разпоредби	37—38
Предложения на ЕСП за промени на предложението	39

Заклучения	40—46
Постигнат напредък по отношение на въвеждането на нови собствени ресурси	40—41
Необходимост от по-голяма последователност на правилата за управление на собствените ресурси	42—43
Необходимост от консолидиране на правилата за предоставяне на собствените ресурси в единен законодателен акт	44
Недостатъчна информация за извършване на подходяща оценка	45—46
Приложение	
Предложения на ЕСП за изменения и бележки във връзка с предложението	

СМЕТНАТА ПАЛАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 322, параграф 2 от него;

като взе предвид предложението на Комисията за Регламент на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и преразпределените печалби и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства, прието на 14 март 2022 г.¹;

като взе предвид полученото на 30 март 2022 г. искане на Съвета за становище;

като взе предвид Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом²;

като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства³, последно изменен с Регламент (ЕС, Евратом) 2022/615 от 5 април 2022 г.⁴;

като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 от 30 април 2021 година относно изчисляването на собствения ресурс на база нерестицираните отпадъци от опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход⁵;

---

¹ COM(2022) 101 final, 2022/0071 (NLE) от 14.3.2022 г.

² ОВ L 424, 15.12.2020 г, стр. 1.

³ ОВ L 168, 7.6.2014 г, стр. 39.

⁴ ОВ L 115, 13.4.2022 г, стр. 51.

⁵ ОВ L 165, 11.5.2021 г, стр. 15.

като взе предвид предишните становища на Европейската сметна палата⁶ относно системата на собствените ресурси на ЕС, и по-специално Становища № 5/2018 и № 2/2021.

като има предвид, че:

- 1) в Документа за размисъл на Комисията относно бъдещето на финансите на ЕС⁷ се подчертава, че настоящият подход към финансирането е твърде сложен и непрозрачен и се характеризира с множество сложни корекционни механизми и че в бъдеще тази система трябва да бъде опростена, справедлива и прозрачна;
- 2) в резолюцията относно реформата на системата на собствените ресурси на ЕС, приета от Европейския парламент през март 2018 г., се подчертават пропуските във финансирането на бюджета на ЕС и се отправя призив за мащабни реформи, както и по-специално за въвеждане на нови категории собствени ресурси и премахването на всички корекции⁸.

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

---

⁶ Становища № 2/2021 (ОВ С 402I, 5.10.2021 г., стр. 1), № 11/2020 (ОВ С 26, 22.1.2021 г., стр. 1), № 5/2018 (ОВ С 431, 29.11.2018 г., стр. 1), № 7/2015 (ОВ С 5, 8.1.2016 г., стр. 1), № 7/2014 (ОВ С 459, 19.12.2014 г., стр. 1), № 2/2012 (ОВ С 112, 18.4.2012 г., стр. 1), № 2/2008 (ОВ С 192, 29.7.2008 г., стр. 1), № 2/2006 (ОВ С 203, 25.8.2006 г., стр. 50), № 4/2005 (ОВ С 167, 7.7.2005 г., стр. 1) и № 7/2003 (ОВ С 318, 30.12.2003 г., стр. 1).

⁷ COM(2017) 358 final от 28.6.2017 г.

⁸ Резолюция на Европейския парламент от 14 март 2018 г. относно реформата на системата на собствените ресурси на Европейския съюз (2017/2053(INI)).

Въведение

01 NextGenerationEU (NGEU) е временен фонд на ЕС за подпомагане на държавите членки в намаляването на социално-икономическото въздействие на пандемията от COVID-19 и връщането към устойчив растеж. По инструмента NGEU ще бъдат предоставени на разположение средства в размер до 750 млрд. евро, набрани на капиталовите пазари. Необходими са достатъчно приходи за покриване на погасителните плащания на ЕС във връзка с отпускането на безвъзмездна финансова помощ за държавите членки по NGEU. Планира се тези плащания да продължат до края на 2058 г.⁹

02 В контекста на Междуйнституционалното споразумение (МИС), свързано с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г.¹⁰, Европейският парламент, Съветът на Европейския съюз и Европейската комисия се споразумяват относно пътна карта за действия за въвеждането на достатъчно нови собствени ресурси, за да се покрие сумата, съответстваща на очакваните разходи във връзка с погасителните плащания по NGEU. Съгласно пътната карта Комисията следва да предложи пет нови категории собствени ресурси — три от тях през 2021 г. и две — през 2024 г., които да въведе съответно през финансовата 2023 и финансовата 2026 година.

03 На 22 декември 2021 г. Комисията предложи изменение на Решението за собствените ресурси (РСР)¹¹, с което се предвижда постепенно да се въведат три нови собствени ресурса от 2023 г. нататък: първият от тях се базира на преразгледаната схема на ЕС за търговия с емисии, вторият — на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите, и третият — на дела от остатъчните печалби на най-големите и най-печеливши многонационални

---

⁹ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 година за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19, ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23.

¹⁰ Междуйнституционално споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 28).

¹¹ Предложение за Решение на Съвета за изменение на Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз, COM(2021) 570 final, 2021/0430 (CNS)

предприятия, които се преразпределят на държавите членки. Това предложение все още не е прието. Едновременно с това Комисията пое ангажимент да представи предложение за нови правила за предоставяне на собствени ресурси през първата половина на 2022 г.

04 На 14 март 2022 г. Комисията представи пред Съвета предложение за Регламент относно методите и процедурата за предоставяне на собствените ресурси на база системата за търговия с емисии, механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и преразпределените печалби и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства („предложението“). На 30 март 2022 г. Съветът поиска от Европейската сметна палата (ЕСП) становище относно предложението.

Нови собствени ресурси, предвидени за финансиране на NextGenerationEU

Собствен ресурс на база преразгледаната схема на ЕС за търговия с емисии

05 Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) е пазарът на ЕС на въглеродни емисии, с помощта на който компаниите купуват или получават квоти за емисии на парникови газове. Комисията предлага 25 % от приходите, генерирани от квоти по схемата за търговия с емисии, които се взимат предвид за целите на собствените ресурси, да постъпват в бюджета на ЕС. Това включва приходите от настоящата СТЕ, обхващаща стационарните инсталации и въздухоплаването, за които ще бъдат добавени допълнителни квоти, както и разширяване на обхвата на СТЕ към морския транспорт и въвеждане на отделна схема за търговия с емисии за автомобилния транспорт и сградите.

06 Комисията предлага също така в РСР (вж. точка **03**) да се включи временен механизъм за солидарност. С него се въвежда максимална вноска за държави членки с по-ниски доходи и високи въглеродни емисии и минимална вноска за държави членки, чиито доходи традиционно са по-високи, а въглеродните емисии — по-ниски. Комисията изчислява, че собственият ресурс на база СТЕ ще генерира за бюджета на ЕС средно около 12 млрд. евро годишно за периода 2026—2030 г.

Собствен ресурс на база механизма за корекция на въглеродните емисии на границите

07 Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) определя цена на въглеродните емисии за внасяните в ЕС стоки, при чието производство се произвеждат емисии, съответстваща на сумата, която би била платена, ако стоките бяха произведени на единния пазар. Понастоящем приемането на МКВЕГ е в процес на законодателно обсъждане¹².

08 За да внасят такива продукти в ЕС, вносителите ще трябва да закупят сертификат за МКВЕГ. Цената на сертификата ще се изчислява въз основа на средната седмична тръжна цена на квотите по СТЕ, изразена в евро за тон емитиран CO₂. Комисията предлага 75 % от приходите, събрани от държавите членки в рамките на МКВЕГ, да постъпват в бюджета на ЕС. Очаква се механизмът да започне да генерира приходи за бюджета на ЕС след преходния период, който се предвижда да продължи от 2023 г. до 2025 г. Комисията изчислява, че механизмът ще генерира за бюджета на ЕС средно около 1 млрд. евро годишно за периода 2026—2030 г.

Собствен ресурс на база дела от остатъчните печалби на най-големите и най-печеливши многонационални предприятия, които се преразпределят на държавите членки

09 Комисията предлага държавите членки да правят национални вноски в бюджета на ЕС на база дела от остатъчните печалби на най-големите и най-печеливши многонационални предприятия (МНП), които се преразпределят за тях. Всички държави членки ще могат да получават дял от преразпределените печалби във връзка със стоки и услуги, предоставяни от МНП, които се използват или потребяват в рамките на техните юрисдикции.

10 Този собствен ресурс се основава на реформата на международната данъчна рамка, договорена през октомври 2021 г. от над 130 членове на приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби. „Първият стълб“ от това споразумение има за цел да предостави възможност на участващите държави да облагат с данък част от остатъчните печалби на най-големите МНП в света — предложение, което понастоящем се

¹² Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, COM(2021) 564 final, 2021/0214(COD).

обсъжда на международно ниво. Поради тази причина Комисията все още не е приела предложение за секторно законодателство.

11 При така предложени собствени ресурс държавите членки ще внасят в бюджета на ЕС 15 % от дела на облагаемите с данък печалби на МНП, които са им разпределени. Изчислява се, че този собствен ресурс ще генерира приходи за бюджета на ЕС в размер между 2,5 и 4 млрд. евро годишно.

Предоставяне на собствените ресурси

12 „Регламентите относно предоставянето“ (РОП), които допълват РСР, са „стълбовете“ на системата за финансиране на ЕС. В тях се определят процедурите и крайните срокове за предоставяне на Комисията на собствените ресурси, както е описано по-долу.

- Регламент № 609/2014 (РОП1) се отнася до традиционните собствени ресурси (ТСР) и собствените ресурси на база данък добавена стойност (ДДС) и на база брутен национален доход (БНД);
- Регламент 2021/770 (РОП2) обхваща новия собствен ресурс на база нерещиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса.

13 Ако бъдат приети, предложените изменения на РСР, описани в точки **05—11**, ще въведат нови три категории собствени ресурси в системата за финансиране на ЕС. Въпреки че понастоящем те са в процес на законодателно обсъждане, дори на този ранен етап Комисията вече е внесла предложение за въвеждане на специален „Регламент относно предоставянето“ за новите собствени ресурси (РОП3) (вж. точка **04**). Становището на ЕСП относно това предложение е изложено по-долу.

Предложението

14 Според Комисията с предложението се добавят практически механизми, в т.ч. мерки за контрол, надзор и преразглеждане на допълнителните собствени ресурси, предложени в измененото РСР. Неговата структура възпроизвежда или следва разпоредбите на РОП1 и РОП2 относно съхраняването на документи, административното сътрудничество, сметките за собствените ресурси, договореностите с министерствата на финансите и счетоводните договорености и управлението на паричните средства.

15 В предложението са изложени правила за предоставяне на трите допълнителни собствени ресурса. В него са включени също така разпоредби относно плащанията, за които са изразени резерви, и процедурата за преразглеждане, както и относно лихвите, дължими в случай че собствените ресурси се предоставят със закъснение.

16 В своето предложение Комисията отново изтъква, че разпоредбите за предоставянето на всички собствени ресурси следва да бъдат обединени, след като бъде постигнато споразумение относно нейното предложение, за да се избегне успоредното прилагане на няколко регламента (РОП1, РОП2 и РОП3) и да се осигури правна съгласуваност в съответствие с програмата на ЕС за по-добро регулиране¹³.

---

¹³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — По-добро регулиране: обединяване на силите за по-добро законотворчество, COM(2021) 219 final от 29.4.2021 г.

Констатации и оценки

Общи бележки

17 С изключение на основния компонент на предложения собствен ресурс на база СТЕ, секторното законодателство относно новите собствени ресурси, предвидени в предложението, все още не е одобрено. Законодателният процес за разширяване на обхвата на СТЕ към емисиите от морския и автомобилния транспорт и от сградите, както и за приемане на МКВЕГ, все още не приключен. Базата за изчисляване на остатъчните печалби, които се преразпределят на държавите членки, от най-големите и най-печеливши многонационални предприятия (МНП), също все още не е установена. Тъй като понастоящем продължава работата по Многостранната конвенция за прилагане на приобщаващата рамка на ОИСП/Г-20 за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби¹⁴, Комисията е обявила, че ще внесе предложение за директива на Съвета през 2022 г.

18 В резултат на това Комисията все още не въвела вътрешни процедури за управление на предложените нови собствени ресурси, включително и процедури за установяване, изчисляване и събиране на приходите. Липсата на информация относно това как ще функционират тези процедури ограничава обхвата на настоящото становище.

19 ЕСП вече е докладвала в миналото, че системата на собствените ресурси е сложна и недостатъчно прозрачна¹⁵. След предложените от Комисията изменения на РСР за добавяне на три нови собствени ресурса, с настоящото предложение се въвеждат конкретни правила и методи за тяхното предоставяне. Те са различни от тези, които се прилагат към съществуващите собствени ресурси (вж. точки **21—38**). Поради това ЕСП счита, че системата за финансиране на ЕС продължава да бъде сложна.

---

¹⁴ Декларация относно решение, базирано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката, Проект на ОИСП/Г-20 за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби, 8 октомври 2021 г.

¹⁵ В своите становища № 2/2012 и № 2/2006 ЕСП изрази загриженост относно сложността и липсата на прозрачност на настоящата (и предишната) система на собствените ресурси за финансиране на бюджета на ЕС.

Специфични бележки

20 В допълнение към въпросите, повдигнати по-горе, ЕСП представя конкретни бележки относно следните глави от предложението (с препратки към съответните разпоредби):

- а) Общи разпоредби (членове 1—4 от предложението);
- б) Сметки за собствените ресурси (членове 5 и 6 от предложението);
- в) Изчисляване на собствените ресурси (членове 7, 8 и 9 от предложението);
- г) Предоставяне на собствените ресурси (членове 10—17 от предложението);
- д) Плащане с изразени резерви и процедура за преразглеждане (членове 18 и 19 от предложението);
- е) Заключителни разпоредби (членове 21 и 22 от предложението).

Общи разпоредби

21 Комисията предлага **периодът на съхраняване на оправдателните документи** във връзка със собствения ресурс на база системата за търговия с емисии да бъде три години, а във връзка със собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби — пет години¹⁶. Периодите на съхраняване на документите за другите съществуващи собствени ресурси са различни: три години за ТСП, четири години за собствените ресурси на база БНД и ДДС и пет години за собствения ресурс на база нерезиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса. Въпреки че ЕСП отбелязва, че предложените периоди на съхраняване на оправдателните документи се различават, тя приветства факта, че те съответстват на крайните срокове за корекция на различните категории собствени ресурси (вж. точка **32**).

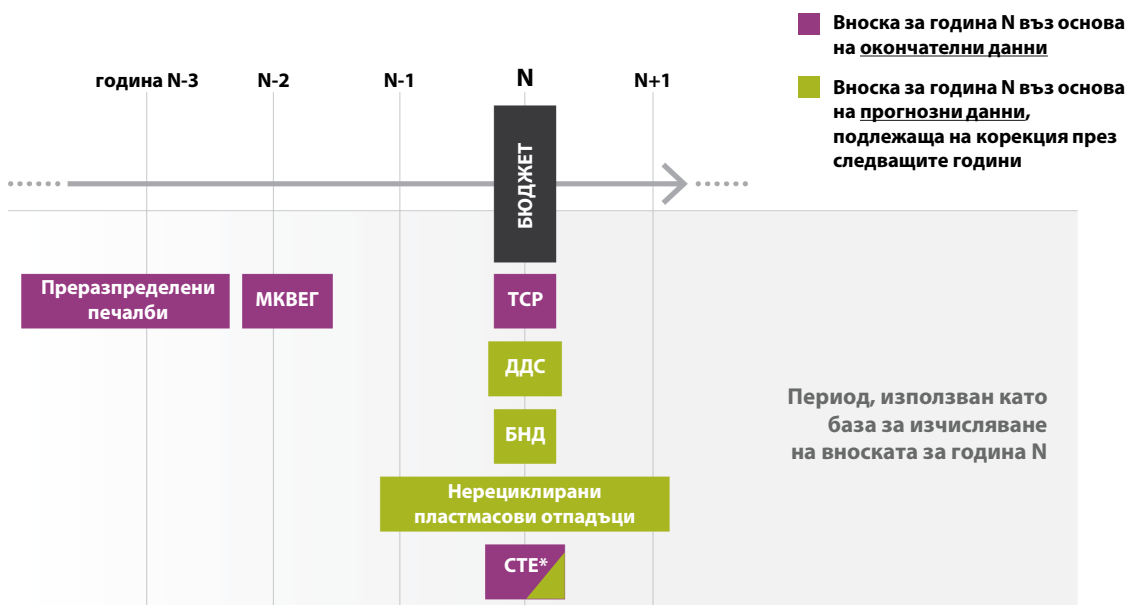
¹⁶ Член 2 от предложението.

Сметки за собствените ресурси

22 По отношение на вписването на собствените ресурси в сметките в предложението се предвижда **да се използват различни референтни години при изчисляването на вноските** в бюджета (вж. *фигура 1*):

- бюджетната година в случая на собствения ресурс на база СТЕ¹⁷;
- годината, предхождаща с две години бюджетната година, в случая на собствения ресурс на база МКВЕГ¹⁸;
- годината, предхождаща с три години бюджетната година, в случая на собствения ресурс на база преразпределените печалби¹⁹;

Фигура 1 — Период на изчисляване за различните собствени ресурси

*Вноските на база СТЕ се основават на окончателни данни, а корекциите във връзка с временния механизъм за солидарност (вж. точка 06) — на прогнозни данни.

Източник: ЕСП, въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета и предложението.

23 Подходът, предложен за собствения ресурс на база СТЕ, е подобен на използвания за ТСР. Подходът, който е предвиден за собствените ресурси на база МКВЕГ и преразпределените печалби, обаче, нарушава връзката между референтната година за изчисляване на националните вноски и годината, в която

¹⁷ Член 5, параграф 3 и член 7, параграф 1 от предложението.

¹⁸ Член 5, параграф 4 и член 8 от предложението.

¹⁹ Член 5, параграф 5 и член 9 от предложението.

бюджетът на ЕС се нуждае от тях. Това означава, че вноската на държавите членки в бюджета на ЕС не е свързана с дадената референтна година, в която разходите трябва да се финансират.

24 Подходът, предвиден за собствените ресурси на база МКВЕГ и преразпределените печалби, се различава от подходите, прилагани към използваните понастоящем собствени ресурси, както и към предложения собствен ресурс на база СТЕ. Собствените ресурси на база БНД, ДДС и нерезиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса се залагат в бюджета въз основа на прогнозния им размер за съответната бюджетна година. Тяхната стойност се установява предварително, след което се коригира през следващите години (чрез механизма за балансиране и за корекции на салдата). ЕСП отбелязва обаче, че предложеният метод по отношение на собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби увеличава предвидимостта. Това може да намали административната тежест, свързана с управлението на собствените ресурси, тъй отпада необходимостта от процедура за балансиране през следващите години.

Изчисляване на собствените ресурси

25 Предложените методи за изчисляване на трите нови собствени ресурса²⁰ зависят в голяма степен от одобрението на предложените от Комисията изменения на РСР, от одобрението на секторното законодателство, което е в процес на законодателно обсъждане или за което трябва да бъде внесено предложение, както и от разработването на процедури за управлението на новите собствени ресурси (вж. точки **17** и **18**). Поради тази причина ЕСП не в състояние да направи цялостна оценка на предложените разпоредби за изчисляване на приходите от тези нови източници.

---

²⁰ Членове 7, 8 и 9 от предложението.

Предоставяне на собствените ресурси

Срокове за предоставяне на собствените ресурси

26 Комисията предлага всички нови собствени ресурси да се предоставят на първия работен ден от месеца:

- собственият ресурс на база СТЕ следва да се предоставя на първия работен ден на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото²¹;
- собственият ресурс на база преразпределените печалби следва да се предоставя на първия работен ден от всеки месец (сумите следва да представляват една дванадесета част от отчета, представен от държавите членки през предходната година)²²;
- средствата в рамките на собствения ресурс на база МКВЕГ следва да се предоставят ежегодно на първия работен ден от месец февруари²³.

27 Съществуващите собствени ресурси също се предоставят на първия работен ден от всеки месец (с изключение на ТСП, които се предоставят на първия работен ден след деветнадесето число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото). ЕСП приветства съгласуването на сроковете за предоставяне на собствените ресурси.

Балансиране и корекции

28 Предложението предвижда процедура за балансиране на „общия размер на корекцията“²⁴ на собствения ресурс на база СТЕ²⁵. С процедурата се цели да се вземат предвид най-актуалните данни за БНД и СТЕ, въз основа на които през следващите години да се коригират вноските на държавите членки, направени през дадена година. Предвижда се Комисията да информира държавите членки за резултатите от тази процедура за балансиране до 1 февруари, като всяка

---

²¹ Член 11 от предложението.

²² Член 15 от предложението.

²³ Член 13 от предложението.

²⁴ Член 7, параграф 4 от предложението.

²⁵ Член 12 от предложението.

държава членка следва да впише в сметките нетната сума, получена в резултат на тази процедура, на първия работен ден от месец март на следващата година.

29 Предложението съдържа също така разпоредби относно корекциите на собствените ресурси на база МКВЕГ²⁶ и на база преразпределените печалби²⁷. Тези корекции ще водят до промени на вноските, направени през дадена година, и ще бъдат вписвани в отчета за следващата година. По отношение на собствения ресурс на база МКВЕГ държавите членки ще предоставят сумите във връзка със специфичните корекции на първия работен ден на месец февруари на годината, следваща годината, през която всяка държава членка е изпратила годишния си отчет. По отношение на собствения ресурс на база преразпределените печалби корекциите ще се предоставят на една дванадесета части на първия работен ден на всеки месец през годината, следваща годината, през която всяка държава членка е изпратила годишния си отчет. В предложената разпоредба не се посочва кога Комисията следва да уведоми държавите членки за тези корекции с оглед на включването им, където е необходимо, в следващите годишни отчети. Определянето на краен срок би подобрило още повече предвидимостта за държавите членки.

30 Предложените процедури се различават в някои отношения от тези, които се прилагат към съществуващите собствени ресурси. По отношение на собствените ресурси на база ДДС и БНД Комисията информира държавите членки за резултатите от процедурата за балансиране, включваща някои корекции, преди 1 февруари, като всяка държава членка вписва нетната сума в сметките на първия работен ден на месец март на следващата година. По отношение на собствения ресурс на база нерезиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса сумите се предоставят на първия работен ден от месец юни на същата година.

31 Въпреки че ЕСП отчита факта, че балансирането на прогнозните суми и корекциите на приходите могат да следват различни правила, всички тези мерки имат еднаква цел — да ревизират сумите на собствените ресурси, предоставени през предходни години. Ето защо ЕСП счита, че може да се постигне по-голяма хармонизация с цел да се намали сложността.

---

²⁶ Член 14 от предложението.

²⁷ Член 16 от предложението.

Срок за корекции

32 Комисията предлага собственият ресурс на база СТЕ за дадена година да не подлежи повече на промени след 31 декември на третата година, следваща въпросната година²⁸. Същият срок се прилага по отношение на ТСР. Що се отнася до собствените ресурси на база МКВЕГ и преразпределените печалби, предложеният срок за промени е 31 юли на петата година²⁹. В *таблица 1* е направено сравнение на сроковете за корекции на предложените и съществуващите собствени ресурси. За всеки собствен ресурс крайният срок е различен, като всички промени, направени след изтичането, вече не могат да се вземат предвид за целите на собствените ресурси. Въпреки че тези разлики може да са оправдани до известна степен поради специфичните характеристики на отделните категории собствени ресурси, ЕСП счита, че може да се постигне по-голяма степен на съгласуваност по отношение на крайните срокове за корекции.

---

²⁸ Член 6 от предложението.

²⁹ Член 14, параграф 3 и член 16, параграф 3 от предложението.

**Таблица 1 — Крайни срокове за корекции (давностен срок)
за различните собствени ресурси**

Вид собствени ресурси 	Правно основание 	Срок за корекции
ТСП	Регламент № 609/2014 (РОП1)	31 декември на третата година
Собствени ресурси на база ДДС	Регламент № 1553/89	31 юли на четвъртата година
Собствени ресурси на база БНД	Регламент № 609/2014 (РОП1)	30 ноември на четвъртата година
Собствени ресурси на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса	Регламент 2021/770 (РОП2)	31 юли на петата година
Собствени ресурси на база СТЕ	Предложение (член 6)	31 декември на третата година
Собствени ресурси на база МКВЕГ	Предложение (член 14)	31 юли на петата година
Собствени ресурси на база преразпределените печалби	Предложение (член 16)	31 юли на петата година

Източник: ЕСП, въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета, Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета и предложението.

Лихви върху предоставените със закъснение суми

33 Лихвите, дължими върху сумите, предоставени със закъснение, се изчисляват в съответствие с подхода, определен в РОП1, според който лихви с размер под 1000 евро не се събират³⁰. ЕСП приветства факта, че тази стойност съответства на стойността, определена за ТСП и собствените ресурси на база ДДС и БНД, но отбелязва, че прагът, под който не се събират лихвите върху предоставените със закъснение суми във връзка със собствените ресурси на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, е само 500 евро³¹.

³⁰ Член 17 от предложението.

³¹ Вж. член 11, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 от 30 април 2021 година относно изчисляването на собствения ресурс на база нерециклираните отпадъци от

Плащане с изразени резерви и процедура за преразглеждане

34 Плащане с изразени резерви е разрешено само в случая на собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби³². Такива процедури се прилагат също така и по отношение на ТСП и собствените ресурси на база ДДС. ЕСП отбелязва обаче, че настоящите и предложените правила не предвиждат такава възможност във връзка с собствените ресурси на база СТЕ, БНД и nereциклираните отпадъци от опаковки от пластмаса.

35 В предложението се посочва, че **процедурата за преразглеждане** се прилага към собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби³³. Тя е много сходна с процедурата по отношение на ТСП, която бе въведена неотдавна с РОП1³⁴. Тази процедура обаче се различава от процедурите, определени съответно в Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета по отношение на собствените ресурси на база ДДС и в РОП2 по отношение на собствените ресурси на база nereциклираните отпадъци от пластмасови опаковки. ЕСП отбелязва също така, че Комисията не е предложила да се въведе процедура за преразглеждане на собствения ресурс на база СТЕ. В [таблица 2](#) е представен сравнителен анализ на приложимите процедури за преразглеждане на предложените и съществуващите собствени ресурси.

опаковки от пластмаса, относно методите и процедурата за предоставяне на този собствен ресурс, относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства и относно някои аспекти на собствения ресурс на база брутен национален доход.

³² Член 18 от предложението.

³³ Член 19 от предложението.

³⁴ Регламент (ЕС, Евратом) 2022/615 на Съвета от 5 април 2022 година за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 с цел подобряване на предвидимостта за държавите членки и изясняване на процедурите за уреждане на спорове при предоставяне на традиционните собствени ресурси и собствените ресурси на база ДДС и на база БНД, ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 51.

Таблица 2 — Сравнение на процедурите за преразглеждане на собствените ресурси съгласно съществуващото законодателство и съгласно предложението

Вид собствени ресурси	Правно основание	Процедурата приключва с решение на Комисията	Възможност държавите членки да предявят иск за отмяна пред Съда на Европейския съюз (Съда на ЕС)	Възможност държавите членки да предявят иск за неоснователно обогатяване пред Съда на ЕС
ТСР	Регламент № 609/2014 (РОП1)			
Собствени ресурси на база ДДС	Регламент № 1553/89			
Собствени ресурси на база БНД	Регламент № 609/2014 (РОП1)	Не е предвидена процедура за преразглеждане		
Собствени ресурси на база нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса	Регламент 2021/770 (РОП2)			
Собствени ресурси на база СТЕ	Предложение	Не е предвидена процедура за преразглеждане		
Собствени ресурси на база МКВЕГ	Предложение			
Собствени ресурси на база преразпределените печалби	Предложение			

Източник: ЕСП, въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета, Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета и предложението.

36 В своето Становище № 2/2021 ЕСП предложи да бъде предвидена единна процедура за преразглеждане на предоставянето на собствените ресурси, тъй като наличието на различни процедури за преразглеждане прави системата за финансиране на ЕС по-сложна. ЕСП поддържа това становище и отново подчертава, че „Тази процедура следва да осигури баланс между правото на защита на държавите членки и потенциалната административна тежест, която това би могло да породи за Комисията. Специфичните характеристики на

отделните източници на приходи и съответните им правни рамки също следва да бъдат взети предвид³⁵.

Заклучителни разпоредби

37 Комисията предлага настоящият регламент да се прилага от 1 януари 2023 г. Предвижда се обаче разпоредбите относно **влизането в сила** на собствените ресурси на база преразпределените печалби да се прилагат от датата на прилагане на директива, която все още не е изготвена и одобрена, или от момента на влизане в сила на Многостранната конвенция, в зависимост от това коя от тези две дати настъпи по-късно³⁶. Поради тази причина съществува несигурност относно това кога ще започнат да се проявяват ефектите от този нов собствен ресурс.

38 ЕСП също така отбелязва, че предложените промени на Директивата за СТЕ (вж. точка **05**) и на секторното законодателство за МКВЕГ (вж. точка **07**) може да не бъдат одобрени до 1 януари 2023 г., което би могло да забави прилагането на съответните собствени ресурси и да има съществено отражение върху бюджетите на държавите членки поради ретроактивното изчисляване на националните вноски, когато РСР влезе в сила.

---

³⁵ Вж. предложение 2 от Становище № 2/2021.

³⁶ Член 22 от предложението.

Предложения на ЕСП за промени на предложението

39 В *приложението* са представени предложенията на ЕСП за незначителни изменения, както и бележки относно конкретен въпрос във връзка с предложението. ЕСП не предлага изменения, засягащи разликите в правилата за предоставяне на новите собствени ресурси в сравнение с правилата, приложими към съществуващите ТСР, собствени ресурси на база БНД, ДДС и нерещиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса.

Заклучения

Постигнат напредък по отношение на въвеждането на нови собствени ресурси

40 ЕСП приветства предложението, прието от Комисията като част от пътната карта за въвеждането на нови собствени ресурси, включена в Междунституционалното споразумение (МИС) във връзка с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. Предложението е аналогично по своята концепция със съществуващите „Регламенти относно предоставянето“ 1 и 2 (РОП1 и РОП2) (вж. точка 14), което в бъдеще ще улесни консолидирането на правилата за предоставяне на собствените ресурси.

41 ЕСП прегледа предложените от Комисията нови подходи и методи по отношение на модела на новите източници на приходи, и по-конкретно по отношение на изчисляването на собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби, при което се използват действителни вместо прогнозни данни, като по този начин отпада необходимостта от балансиране (вж. точка 24). ЕСП счита, че те допринасят за подобряване на предвидимостта и могат да намалят административната тежест, свързана с управлението на собствените ресурси.

Необходимост от по-голяма последователност на правилата за управление на собствените ресурси

42 ЕСП отбелязва, че въведените с предложението правила за управление на собствените ресурси невинаги съответстват на правилата, определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета (приложим към ТСП, собствените ресурси на база БНД и на база ДДС), Регламент (ЕС, Евратом) 2021/770 на Съвета (приложим към собствените ресурси на база нерещиклираните отпадъци от опаковки от пластмаса) и Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета (приложим към собствените ресурси на база ДДС).

43 Въпреки че ЕСП взема под внимание специфичните характеристики на предложените нови собствени ресурси, тя смята, че може да се постигне по-голяма съгласуваност по отношение на: референтните години, които се използват за изчисляването им (вж. точки 22—24), процедурите за балансирането и корекциите им (вж. точки 28—31), крайните срокове за корекции (вж. точка 32),

прага, под който не се извършва събиране на лихви за закъснели плащания (вж. точка 33) и процедурите за преразглеждане (вж. точки 35 и 36). ЕСП предлага на Комисията да обмисли намаляване на разликите между правилата във възможно най-голяма степен, най-късно при обединяването на РОП1, РОП2 и РОП3.

Необходимост от консолидиране на правилата за предоставяне на собствените ресурси в единен законодателен акт

44 В предложението Комисията поддържа становището, че всички разпоредби за предоставяне на собствени ресурси в бъдеще следва да бъдат обединени при определянето на нови източници на приходи. Въпреки поставената цел ЕСП отбелязва, че все още не е направено предложение за сливането на тези разпоредби. ЕСП подчертава още веднъж, че единен законодателен акт, съдържащ всеобхватен набор от разпоредби относно предоставянето на собствените ресурси, би направил системата по-проста и по-прозрачна³⁷. Тя приканва Комисията да предложи всички правила да бъдат консолидирани в единен „Регламент относно предоставянето“.

Недостатъчна информация за извършване на подходяща оценка

45 Въпреки че ЕСП изготвя констатациите си въз основа на публично достъпна информация и други предоставени от Комисията данни, настоящото предложение на Комисията се основава главно на другите нейни предложения за секторно законодателство на ЕС или на подготвителната работа в подкрепа на изготвянето на тези предложения (вж. точка 17). Тези документи са от изключително важно значение и позволяват на ЕСП да изготви добре информирано становище в съответствие с изискванията на член 322, параграф 2 от ДФЕС.

46 Тъй като новите собствени ресурси са важен елемент на системата за финансиране на ЕС, ЕСП би приветствала възможността отново да предостави становище на Европейския парламент и Съвета, когато се придобие пълна яснота относно функционирането на собствените ресурси на база МКВЕГ и на база преразпределените печалби.

---

³⁷ Точка 12 от Становище № 5/2018 и точка 37 от Становище № 2/2021.

Настоящото становище беше прието от Одитен състав V с ръководител
Tony Murphy — член на Европейската сметна палата, в Люксембург на 5 юли
2022 г.

За Европейската сметна палата

Klaus-Heiner Lehne

Председател

Приложение

Предложения на ЕСП за изменения и бележки във връзка с предложението

Текст на предложението	Предложение на ЕСП за промени	Коментар
<p>Член 5, параграф 5</p> <p>„Всяка държава членка изпраща на Комисията до 31 юли [...] изчислен в съответствие с член 15,[...]“</p>	<p>„Всяка държава членка изпраща на Комисията до 31 юли [...] изчислен в съответствие с член ~~15~~ 9,[...]“</p>	<p>Текстът на предложението съдържа неправилна препратка към съответния член.</p>